

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ

Міжнародні стандарти фінансової звітності спрямовані на відображення реальної і об'єктивної інформації про поточний фінансовий стан підприємства. Крім того, враховуючи бажання влади вносити постійні зміни у діючі П(С)БО з метою їх зближення з податковим обліком, МСФЗ залишаються недоторканими, а їхнє застосування стає вигіднішим для українських підприємств, перш за все, для підвищення інвестиційної привабливості.

Поширення МСФЗ пояснюється тим, що фінансова звітність, яка потрібна для інвесторів, власників, повинна бути зрозумілою та достовірною, тому всі міжнародні організації вимагають упровадження МСФЗ.

Міжнародні стандарти фінансової звітності – це правила, що встановлюють вимоги до визнання, оцінки та розкриття інформації про майно підприємства, джерела його утворення, фінансові результати та використовуються для складання фінансових звітів організацій у світовому масштабі. Вони забезпечують порівнянність показників, представлених у бухгалтерській звітності організацій, що функціонують у різному економічному середовищі, і є умовою доступності звітної інформації для зовнішніх користувачів.

На сьогоднішній день існує два основних підходи до вирішення питання про переведення фінансової звітності на міжнародні стандарти:

- трансформація (коригування) бухгалтерської звітності, складеної відповідно до національних стандартів на звітність у стандартах МСФЗ;
- конверсія або ведення паралельно з національними стандартами обліку відповідно до МСФЗ.

Трансформація – це процес перетворення фінансової звітності, складеної за П(С)БО, у фінансову звітність, яка б відповідала вимогам МСФЗ. Процедура трансформації полягає в тому, щоб виявити відмінності в обліку та звітності згідно із П(С)БО та МСФЗ і врегулювати виявлені невідповідності через систему бухгалтерського обліку для отримання фінансової звітності за МСФЗ.

Трансформація фінансової звітності здійснюється з урахуванням вимог МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» та передбачає коригування статей звітності, складеної за П(С)БО, з метою доведення вартісної оцінки активів, капіталу та зобов'язань до вартості, за якою вони повинні бути відображені згідно з вимогами МСФЗ.

Єдина методика проведення трансформації фінансової звітності у звітність згідно з МСФЗ відсутня. У кожному конкретному випадку на неї впливає специфіка фінансово-господарської діяльності, особливості організації бухгалтерського обліку та облікова політика, наявність фінансових ресурсів і кваліфікованого персоналу у даній сфері.

На підготовчому етапі трансформації доцільно паралельно організувати: інвентаризацію; аналіз звітності, складеної за П(С)БО; методичний (обліково-аналітичний) процес; виправити помилки в звітності, складеній за П(С)БО, що зумовлено вимогою МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», 115 який вимагає окремо розкривати трансформаційні коригування як мінімум двома групами: виправлення помилок і зміна облікових політик. Крім того, необхідно пам'ятати, що компанія повинна використовувати єдину облікову політику для всіх періодів, представлених у першій фінансовій звітності за МСФЗ.

Для правильного здійснення трансформації бухгалтеру необхідно вирішити ряд питань, які у подальшому впливають на її результати. Першочерговим є визначення дати першого застосування МСФЗ, яка є відправною точкою для проведення трансформаційних процедур. Важливо також установити користувачів фінансової звітності, складеної за МСФЗ, та формати подання звітності. Якщо користувачем звітності є державна фіскальна служба, НКЦПФР, Державна служба статистики, фінансова звітність складається за формами, затвердженими НП(С)БО 1 із проставленням позначки, що така звітність складена за МСФЗ. Якщо ж користувачами звітності є іноземні інвестори, формат фінансової звітності за МСФЗ може визначатися як інвестором, так і суб'єктом господарювання.

Щодо розробки окремого Плану рахунків, МСФЗ не вимагає ведення компанією регламентованого Плану рахунків, але для повноцінного представлення інформації, для самого процесу трансформації його все ж таки необхідно розробити. МСФЗ надають компаніям змогу скласти такий план рахунків, який буде максимально відповідати специфіці їх діяльності. Компанії можуть прийняти План рахунків, заснований на міжнародній практиці, із використанням чотиризначної системи нумерації.

Процес конверсії (паралельне ведення бухгалтерського обліку) забезпечує процес формування фінансової звітності за МСФЗ на основі відповідних бухгалтерських записів. У зв'язку з цим, паралельний облік – самий точний, але витратніший, оскільки вимагає складання паралельного плану рахунків у форматі, відповідному МСФЗ, перенесення залишків з національного Плану рахунків на рахунки нового плану з одночасними коригуваннями та подальшим паралельним веденням обліку. Кожна господарська операція та кожен первинний документ мають бути відображені двічі: в системі обліку за національними стандартами та в обліку за правилами МСФЗ. Метод конверсії у порівнянні з трансформацією є достовірнішим і оперативнішим, але вимагає значних ресурсів на його здійснення, пов'язаних із витратами часу та високими вимогами до професійного рівня персоналу.

При здійсненні переходу фінансової звітності на Міжнародні стандарти фінансової звітності суттєвого значення набуває знання бухгалтером або аудитором, який проводить трансформацію вимог МСФЗ і їх професійне судження. Слід пам'ятати, що вигоди, отримані від інформації, мають перевищувати витрати на її надання, як стверджується в Концептуальній основі МСФЗ.